Podpisnik: MAŠA PANJAN
Čas podpisa: 14.12.2023 16:37
Izdajatelj: SIGEN-CA G2
Veljaven do: 25.07.2027 10:24
ID: 62E08B290000000057291390
Št. Dokumenta: 4205-141/2023-2

Podpisnik: RADO JAVORNIK
Čas podpisa: 15.12.2023 08:53
Izdajatelj: SIGEN-CA G2
Veljaven do: 01.04.2024 10:00
ID: 120ED41F000000005723AA7A
Št. Dokumenta: 4205-141/2023-2

Zavod za ribištvo Slovenije
Fisheries Research Institute of Slovenia
Šp. Gameljne 61a • SI-1211 Ljubljana - Šmartno
T 01 24 43 400 • F 01 24 43 405 • E info@zzrs.si
www.zzrs.si

Štev.: 4205-141/2023-2
Datum: 14. 12. 2023

BIRO KEPA, Robert Kepa s.p.
g. mag. Robert Kepa
Dolenjska ulica 10a
8210 Trebnje

Zadeva: **Strokovne smernice za objekt »*Ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti Šmarjeških Toplic*«**

Na podlagi vloge vlagatelja, BIRO KEPA, Robert Kepa s.p., Dolenjska ulica 10a, 8210 Trebnje prejete dne 30. 11. 2023, daje Zavod za ribištvo Slovenije na podlagi 2. točke 19. člena *Zakona o sladkovodnem ribištvu (ZSRib; Uradni list RS, št. 61/2006)* in na njegovi podlagi sprejetih predpisov naslednje

STROKOVNE SMERNICE K DOKUMENTACIJI ZA OBJEKT »*Ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti Šmarjeških Toplic*«

Pri izdaji strokovnih smernic smo upoštevali predloženo PZI projektno dokumentacijo za rekonstrukcijo – vzdrževalna dela v javno korist za objekt: *»Ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti Šmarjeških Toplic«*, št. projekta *163-EI/23* (BIRO KEPA, Robert Kepa s.p., Trebnje, oktober 2023), in sicer:

- PZI projektna dokumentacija; tehnično poročilo s pripadajočimi grafičnimi prilogami.

Po pregledu predložene dokumentacije ugotavljamo, da je v predloženi projektni dokumentaciji že vključena večina vsebin s področja sladkovodnega ribištva, varstva rib in njihovih habitatov iz pristojnosti Zavoda za ribištvo Slovenije. V nadaljevanju pa podajamo vsebine, ki v predloženi projektni dokumentaciji niso opisane in jih je treba vključiti v projektno dokumentacijo, ki se bo pripravljala v nadaljnjih fazah načrtovanja posegov.

Predvideni posegi

Občina Šmarješke Toplice namerava izvesti ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti Šmarjeških Toplic in izboljšati hidrološke in morfološke značilnosti vodotokov na odseku od Šmarjete do nove čistilne naprave.

Predvidena je vodnogospodarska ureditev treh vodotokov:
1. odsek: vodotok Toplica; od čistilne naprave do sotočja s potokom Prinovec
2. odsek: vodotok Prinovec; do sotočja s pritokom Bečuj
3. odsek; vodotok Bečuj (priotk Prinovca); od sotočja z vodotokom Prinovec in gorvodno do Šmarjete

VODOTOK TOPLICA

Predvidena je razširitev pretočnega profila v desno brežino, z izvedbo dvojnega profila dolžine 220 m. Brežine se po posegih zahumusira in zatravi. Dostopna pot bo urejena preko struge potoka z začasnim cevnim prepustom.

VODOTOK PRINOVEC

Uredi se struga potoka v dolžini cca 480m. Predvideni posegi vključujejo:

- Poglobitev dna za 40 – 50 cm
- Oblikovanje pretočnega prereza v dnu, širine 2 m, padec 0,4% in naklona brežine 1:2
- Oblikovanje razširjenega pretočnega profila
- Izvedba cestnega robnika in zemeljskega nasipa ob regionalni cesti
- Prestavitev trase struge potoka dol in gorvodno nad premostitvijo
- Leseni talni pragovi, leseni prag višine 0,20 cm,
- Leseno - kamnita drča dolžine 8 m, razmerje 1:20. Neporavnana zložba iz lomljenca, v kombinaciji s piloti. Po sredini je v dnu oblikovan pretok za nizke vode.
- Stabilizacija brežin s kamnom v betonu na območju premostitvene konstrukcije. Zložba je neporavnana, fuge niso zapolnjene z betonom. Zavarovanje dna s kamnom v suho.
- Stabilizacija brežin neporavnano zložbo, s kamnom v suho v kombinaciji s fašinskim tepihom z fašinsko tonjačo ali kokos pletivom
- Dno je nagnjeno za 20 cm proti konkavni strani, za nizke pretoke
- Za razgibanje dna se uporabijo večji kamni, tudi kot motilci toka
- Predvidena je zasaditev brežin

VODOTOK BEČUJ

Predvidena je prestavitev struge potoka na traso obstoječega poteka. V preteklosti so vodotok Bečuj preusmerili v obcestni jarek, staro strugo pa zasuli. Oblikuje se pretočni prerez v dnu širine 1 m, naklon brežin 1:1,5 – 2, padec dna 0,9%. Tlorisni potek nove struge se v čim večji možni meri prilagaja ohranjenim drevesom (vrbe), ki nakazujejo nekdanjo traso potoka. Nova trasa (dno, brežine, prehodi) se formira čimbolj razgibano, s posnemanjem naravnih potekov strug. Višinsko razliko se premaguje s štirimi lesenimi prelivnimi pragovi višine 20 cm. Med prelivnimi pragovi je za stabilizacijo struge in razgibavanje toka predvidenih še 6 lesenih talni pragov. Predvideni so sledeči tipi zavarovanja brežine: zavarovanje s suho zložbo iz neporavnanega lomljenca, zavarovanje s fašinsko vipo in zavarovanje z vrbovim popletom. Na celotnem odseku zavarovanja se na zgornjem delu brežine zasadi z avtohtono obrežno. V vznožju brežine se za razgibavanje toka in ustvarjanje čimbolj naravne morfologije dna založijo posamezni večji kamni (v razdalji 3-5 m). Za pretok nizkih pretokov je dno potoka nagnjeno za 10cm proti konkavni strani.

Slika 1: Območje posega (vir: Atlas okolja)

Ribiško upravljanje in varstvo rib

Iz prejete dokumentacije in iz podatkov Ribiškega katastra je razvidno, da se glede na *Uredbo o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št 52/2007)* obravnavani vodotoki nahajajo na območju Novomeškega ribiškega okoliša. V skladu s koncesijsko pogodbo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, veljavnim Ribiškogojitvenim načrtom za obdobje 2017 - 2022, ki ga je potrdilo pristojno ministrstvo ter Letnim programom 2023, ki ga je potrdil ZZRS, ribiško upravljanje v Novomeškem ribiškem okolišu izvaja Ribiška družina Novo mesto.

Vodotok Toplica, ima na odseku predvidenem za posege, od izvira do gostišča Prinovec, status rezervata za ohranjanje populacij domorodnih vrst z imenom *Toplica 1*. Vodotok Prinovec ima od izvira do izliva v Toplico status revirja brez aktivnega ribiškega upravljanja (BARU)z imenom *Zavetršica*. Predmetna revirja poseljujejo ribje vrste, ki so naštete v *Preglednici 1*.

Vodotok Bečuj je desni pritok vodotoka Prinovec (Zavetršica). Vodotok Bečuj nima statusa revirja, posledično ZZRS nima podatka o vrstah v tem vodotoku. Ker vrste med vodotoki prehajajo, se upošteva dejstvo, da se v pritoku nahajajo tudi vrste iz vodotoka Toplica in Prinovec.

Za sladkovodne vrste rib se varstvo izvaja po *Uredbi o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008, 36/2009, 102/2011, 15/2014, 64/2016 in 62/2020)*, *Pravilniku o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007, 75/2010), Pravilniku o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2002, 42/2010)* in *Habitatni direktivi Sveta Evropske skupnosti o ohranjanju naravnih habitatov ter divje favne in flore, Aneks II in V (92/43/EEC z dne 21.5.1992)*.

Preglednica 1: Vrstni sestav in varstveni status rib v revirjih Zavetršica in Toplica.

Vrsta	Znanstveno ime	Z	T	Uredba	Habitatna direktiva	Rdeči seznam	Pravilnik mera (cm)	Varstvena doba
potočna postrv	*Salmo trutta fario* Linnaeus, 1758	✓	✓	-	-	E	25	01.10. - 28.02.
klen	*Squalius cephalus* (Linnaeus, 1758)	-	✓	-	-	-	30	01.05. - 30.06.
pisanka	*Alburnoides bipunctatus (Bloch, 1782)*	-	✓	-	-	O1	-	01.04. - 30.06.
pezdirk	*Rhodeus amarus* (Bloch, 1782)	-	✓	H	2	E	-	-
pohra	*Barbus balcanicus* Kotlík, Tsigenopoulos, Ráb & Berrebi, 2002	-	✓	H	2,5	-	20	01.05. - 30.06.
babica	Barbatula barbatula (Linnaeus, 1758)	-	✓	-	-	O1	-	-
kapelj	*Cottus gobio* Linnaeus, 1758	-	✓	H	2	V	-	-
navadna nežica	*Cobitis elongatoides* Bacescu & Maier, 1969	-	✓	Z,H	2	V	-	-
navadni globoček	*Gobio obtusirostris* Valenciennes, 1842	-	✓	-	-	-	-	-

Legenda:
Z – revir Zavetršica
T – revir Toplica
✓ - vrsta prisotna

Habitatna direktiva = Evropsko pomembna vrsta= Direktiva sveta Evrope 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst

2	živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, za ohranjanje katerih je treba določiti posebna ohranitvena območja
5	živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, pri katerih za odvzem iz narave in izkoriščanje lahko veljajo ukrepi upravljanja

Uredba = Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008, 36/2009, 102/2011, 15/2014 in 64/2016)

H	vrsta, katere habitat se varuje
Z	zavarovana vrsta

Rdeči seznam = Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2002, 42/2010)

E	prizadeta vrsta
V	ranljiva vrsta
O1	vrsta zunaj nevarnosti

Pravilnik= Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007, 75/2010)

Po podatkih Ribiškega katastra revir *Zavetršica* poseljuje potočna postrv, revir *Toplica 1* pa poseljuje 9 vrst rib. V revirjih je zabeležena prisotnost potočne postrvi. Potočna postrv je litofilna drstnica, kar pomeni, da ribe ikre odlagajo na prodnato in kamnito podlago. V revirjih na območju posegov je evidentirana tudi prisotnost kaplja, navadne nežice in babice. To so vrste, ki živijo zarite v muljasto ali peščeno dno ob brežinah in ne migrirajo na dolge razdalje. Prisotnost teh vrst v vodotoku pomeni, da se vrste tam tudi drstijo. ZZRS za vse vrste nima točnega podatka o lokaciji drstišč, vendar glede na stalno prisotne vrste v obravnavanih vodotokih ter na statuse revirjev, se na območju zagotovo nahajajo tudi drstišča ostalih

navedenih vrst. Pri načrtovanju predvidenih posegov je zato potrebno upoštevati načelo previdnosti.

Ugotovitve in opredelitev do načrtovanih posegov

Ugotavljamo, da se je sanacija vodotoka Bečuj načrtovala že v letu 2021 in sicer v okviru programa del št. 21-13 HS Krka - pritoki Krke: Bečuj ureditev dolvodno od Šmarjete, VGP novo mesto, Novo mesto, marec 2021. ZZRS je k predvidenim ureditvam podal pozitivno mnenje, št. 4205-33/2021-4, z dne 28. 4. 2021. V predloženi projektni dokumentaciji so predvideni enaki posegi na vodotoku Bečuj, kakor v so bili načrtovani v letu 2021.

V predloženi projektni dokumentaciji se urejata še vodotoka Toplica in Prinovec. Načrtovane ureditve so načrtovane na sonaraven način, tako, da se v čim večji možni meri ohranjajo obstoječi vodni habitati rib. Menimo, da se bo v primeru ustreznega načrtovanja in izvedbe izboljšal življenjski prostor številnim rastlinskim in živalskim vrstam, ki so vezane na vodno okolje. V strokovnih smernicah podajamo vsebine, ki v projektni dokumentaciji še niso opisane ali niso ustrezne z vidika sladkovodnega ribištva.

Glede na predvidene posege pri izvedbi protipoplavnih ureditev in glede na podatke o populacijah rib, ki živijo v obravnavanih vodotokih ter pritokih na območju posegov, menimo, da lahko imajo načrtovana dela na območju vodnih in priobalnih zemljišč kratkoročne negativne vplive na ribje populacije v času izvajanja gradbenih del, dolgoročne pa v primeru za ribe neustrezne izvedbe. Problematični so lahko kaljenje vode in morebitni izpusti onesnaževal v vodotok v času gradnje, časovno neustrezno izvajanje del (v času drsti rib) ali neustrezno izvedeni posegi v strugo in brežine vodotokov (poravnana oblika brežine v vodnatem delu, izvedba za ribe slabo prehodnih prečnih objektov, ipd.).

Največji neposredni negativni vpliv na populacije rib in njihove habitate lahko imajo:

- vpliv posegov na drstišča v času drsti rib,
- kaljenje vode zaradi izvajanja del v strugi in brežinah vodotokov ali v primeru odlaganja izkopanega materiala na območje struge in brežin,
- izvedba obrežnih zavarovanj in posegov v dno struge v območju vodnatega dela struge vodotoka,
- vpliv na zveznost vodotoka s stališča zagotavljanja prehodnosti za ribe (npr. pri izvedbi prečnih objektov),
- izvedba za ribe selektivno prehodnih ali neprehodnih objektov (npr. poravnava dna struge z razširitvijo),
- onesnaževanje vodotoka, npr. pri izkopih, deponiranju materialov ali zaradi olj in maziv, ki se uporabljajo za gradbene stroje,
- odstranjevanje obrežne vegetacije – t.i. čiščenje zarasti (zmanjševanje površine skrivališč za ribe in osenčenosti struge) ali pomanjkanje zasaditev brežin struge.

Med negativnimi vplivi na ribe izpostavljamo, da je lahko v primeru neustrezne izbire termina za izvedbo del motena drst potočne postrvi, ki se drsti v jesensko zimskem času, ali drst nepostrvjih ribjih vrst, ki se drstijo v spomladansko poletnem času. Zaradi navedenega je treba izvajati dela na način, da ne bo negativnih vplivov na ribe, ki se lahko pojavljajo na daljšem odseku v dolvodni smeri.

Bistvenega pomena je ohranjanje in varovanje vodnih habitatov ribjih vrst na območju, kjer bo prihajalo do posegov ter omogočanje prehajanja ribam po vodotoku. Izpostavljamo pomen prehodnosti načrtovanih pragov in drč, ki morajo ribam omogočati prehajanje pri vseh pretokih; običajno je prehodnost prečnih objektov problematična v času nizkih pretokov.

V skladu s trajnostno rabo rib in ohranjanjem ribolovnih virov **daje Zavod za ribištvo Slovenije k predloženi dokumentaciji naslednje strokovne smernice, ki morajo biti upoštevani pri nadaljnji izdelavi dokumentacije za izvedbo načrtovanih posegov** ter pred samim začetkom gradbenih del na območju vodnih in priobalnih zemljišč.

Splošne strokovne smernice:

Varovanje habitata

- Vsak poseg v ribiški okoliš mora biti načrtovan in izveden na način, ki v največji meri zagotavlja ohranjanje rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti (19. člen ZSRib) tako, da se struge, obrežja in dna vodotokov ohranja v čim bolj naravnem stanju, da se ohranja obstoječa dinamika, hidromorfološke lastnosti in raznolikost vodotokov, da se objekti gradijo na način, ki ribam omogoča prehod ter da se ohranja naravna osenčenost oz. osončenost struge in brežin.
- Dela na vodnih zemljiščih in v priobalnem pasu naj se izvedejo po principih sonaravnega urejanja voda. Dela naj bodo načrtovana in izvedena tako, da se ohranja povezanost oziroma celovitost vodnega prostora in s tem možnost prehajanja ribjih vrst po vodotokih.

Preprečevanje onesnaževanja voda

- Vsa morebitna betoniranja se izvajajo »v suhem«, kar pomeni vodotesno opaženje prostorov, kjer se bo vgrajeval beton. V primeru betoniranja je treba preprečiti izcejanje strupenih betonskih odplak v vodo.
- Vsi posegi se morajo izvajati tako, da bo preprečeno onesnaževanje vodotokov. Preprečeno mora biti izcejanje goriva, olj, zaščitnih premazov in drugih škodljivih in strupenih snovi v vodotoke ali na območje vodnega zemljišča.
- Načrtovana mora biti odstranitev vseh ostankov gradbenega materiala in kakršnih koli odpadkov na primerno deponijo. Med gradnjo in po njej se na območju vodnih zemljišč ali v sami strugi reke vodotokov ne sme odlagati nobene vrste materiala z območja delovišča v trdnem, tekočem ali plinskem stanju, ki se uporablja pri gradnji, in je potencialno strupen za ribe. V času izvajanja posegov morajo biti urejene začasne deponije na način, da bo preprečeno onesnaževanje voda.
- Med izvajanjem gradbenih del se za izvedbo le – teh ne zajema vode iz vodotokov.

Varovanje ribjih vrst in drstišč

- Prepovedano je posegati oziroma vznemirjati ribe na drstiščih rib med drstenjem in v varstvenih revirjih. Dela na območju vodnih in priobalnih zemljišč, ki lahko vplivajo na

kakovost vode in vodni režim, se mora načrtovati in opraviti izven drstnih dob ribjih vrst, ki poseljujejo vodni prostor vodotokov.

- Dela na posamezni lokaciji naj se izvajajo združeno, tako da ne bo prihajalo do ponovnih poseganj v struge vodotokov na istih lokacijah.
- Gradbeni stroji morajo do struge dostopati s kopnega, vožnja z gradbeno mehanizacijo po strugi vodotoka, brez urejenega dostopa, ni dopustna.

Obveščanje izvajalca ribiškega upravljanja

- O predvidenih delih na območju vodnih ali priobalnih zemljišč, ki lahko vplivajo na kakovost vode in vodni režim, je potrebno vsaj 14 dni pred začetkom gradnje obvestiti Ribiško družino Novo mesto, da ta lahko izvede ali organizira izvedbo intervencijskega odlova rib na predvidenem območju posega oziroma predelu, kjer je ta vpliv še lahko prisoten. Če bodo dela potekala etapno in daljše časovno obdobje, mora izvajalec obvestiti Ribiško družino Novo mesto ob vsakem novem posegu v strugo, tako da se lahko intervencijski odlovi po potrebi opravijo pred vsakim novim posegom v strugo vodotoka.

Detajlne strokovne smernice:

1. Predvidena dela naj se na območju vodnih in priobalnih zemljišč obravnavanih vodotokov izvedejo v času izven drsti ribjih vrst, in sicer **naj se dela na ne izvajajo v obdobju med 01. 10. in 28. 2. ter med 1. 4. in 30. 6.** *(Preglednica 1)*.

   V tem obdobju so dovoljena dela v okviru izvedbe načrtovanih posegov le, v kolikor to ne bo vplivalo na kakovost vode na območju vodotokov (dela na kopnem, ki ne povzročajo kaljenja v vodotoku). V kolikor se ribje vrste začnejo drstiti kasneje od začetka predpisane varstvene dobe, se dela po predhodnem dogovoru z Zavodom za ribištvo Slovenije, ki se bo uskladil s pristojnem izvajalcem ribiškega upravljanja, lahko izvajajo do začetka drsti. Enako velja v primeru zakasnjene drsti.

2. Dela naj se v čim večji meri izvajajo v času nizkih pretokov, izven drstne dobe rib.

3. Na vodotoku Prinovec se namesto predvidene drče v profilu P14p v naklonu 1:20 izvede podaljšanje poglobitve dna vodotoka, ki se zaključi v P15p. Za namen stabilizacije dna vodotoka se načrtuje izvedba talnih ali nizkostopenjskih pragov, katerih število in medsebojni razmik se določi glede zahtevano stabilnost novo projektiranega dna vodotoka oz. glede na padec nivelete. Pragovi z nizko stopnjo (npr. do 20 cm) naj bodo z namenom prevajanja nizkih pretokov in prehodnosti potoka za ribe načrtovani v neenotni višini pragu – nagib proti levi ali desni brežini.

4. Del peščenih in prodnih nanosov iz struge se ob izkopih ohrani in se uporabi po izvedenih poglobitvah struge, kot del novega dna. Debelina premeščenega rečnega

5. Med odstranjevanjem obstoječih konstrukcij (prepusti) ter med odstranjevanjem drugih materialov je treba preprečiti, da bi se odpadna voda iztekala v vodotoke ter da bi se odpadni material odlagal v vodotok.

6. Kjer brežine obravnavanih vodotokov trenutno niso zasajene z lesno obrežno vegetacijo, ampak so le zatravljene, naj se načrtuje nova, strnjena zasaditev leve in desne brežine. Zasaditev naj se načrtuje z visokimi lesnimi domorodnimi vrstami dreves in grmov povsod tam, kjer trenutno struga ni osenčena.

7. V največji možni meri je treba določiti in izvesti ukrepe za preprečitev razširjanja invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst na območju brežin med izvajanjem gradbenih del. V primeru pojava invazivnih tujerodnih vrste na tem območju je treba že v času gradnje pričeti z aktivnim odstranjevanjem le teh. Dolgoročno mora biti načrtovana košnja in odstranjevanje teh vrst.

8. Ribiški družini Novo mesto in ZZRS mora biti ob predhodnem dogovoru omogočen dostop do lokacij izvajanja del in prisotnost pri izvajanju načrtovanih posegov.

V skladu s *57., 58. in 59. členom ZSRib* mora investitor pristojnemu izvajalcu ribiškega upravljanja povrniti škodo na ribah, do katere bi prišlo zaradi zastrupljanja, onesnaževanja oziroma čezmernega obremenjevanja voda in nezakonitega poseganja v vode zaradi načrtovanih posegov.

Prosimo vas, da v skladu s trajnostno rabo rib in ohranjanjem ribolovnih virov vašo projektno dokumentacijo dopolnite z navedenimi vsebinami s področja sladkovodnega ribištva. **Strokovne smernice, ki jih je podal ZZRS, naj bodo vsebinsko smiselno vključeni v projektno dokumentacijo kot njen sestavni del.**

Vsebinsko dopolnjeno projektno dokumentacijo prosim posredujte na ZZRS – lahko v elektronski obliki na naslov info@zzrs.si ali masa.panjan@zzrs.si. Posredovano dokumentacijo bo ZZRS ustrezno preučil in v skladu s svojimi pristojnostmi ob ugotovljeni usklajenosti s predpisi, ki urejajo sladkovodno ribištvo, v najkrajšem možnem času izdal mnenje k projektni dokumentaciji.

Pripravila:

Maša Panjan, mag. var. nar.

v. d. direktorja:

Rado Javornik, univ. dipl. inž. kmet.

Poslati:

- BIRO KEPA, Robert Kepa s.p., Dolenjska ulica 10a, 8210 Trebnje in na projekt.kepa@gmail.com, po elektronski pošti,
- Ribiška družina Novo mesto, internet.rdnm@gmail.com, v vednost po elektronski pošti,
- Zavod RS za varstvo narave, OE Novo mesto, zrsvn.oenm@zrsvn.si, v vednost po elektronski pošti,
- Inšpekcija za lovstvo in ribištvo, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana, slavko.sisko@gov.si in janez.mulej@gov.si, v vednost po elektronski pošti,
- ZZRS arhiv, tu.